

**NDZAWULO YA DYONDZO YA LE GAUTENG
XITHIFIKHEYITI XA XIKAMBELO XA LE HENHLA**

**XITSONGA XA RIRIMI RO SUNGULA
NHLAWULO WA LE HENHLA
(Papila ro sungula)**

XIVUTISO XA 1

1.1	Xihahele na M'xeke.	(2)
1.1.1	eBoulevard.	(1)
1.2	Mirhi.	(1)
1.3	Loko a ri na swikwembu.	(2)
1.3.1	(a) Va ta n'wi yisa eka n'anga yi ya n'wi <u>chayela</u> hikuva u na swikwembu swa vandzawu.	(3)
	(b) Ku laveka munhu loyi a kotaka ku <u>chayela</u> swinene leswaku tihomu ti ta kota ku koka golonyi leyi exigangeni.	(3)
1.4	Ku famba.	(2)
1.4.1	Xivulavulelo.	(1)
1.5	Hikuva n'wini wa yona a a vabya.	(3)
1.6	Wena a wu yingisi, siku ndzi nga ta ku <u>khoma-khoma</u> hi sambhoko u ta rila ngati.	(3)
1.7	Ku vulavula marito yo komba ku hlundzuka.	(3)
1.8	Ku chavisa hi xanchumu.	(2)
1.8.1	"Mo ndzi yisa kwale ka vakokwana ndzi ya tiwisela kona, mina ndzi karhele".	(3)
1.9.1	A HI SWONA. A a tsipa hi ku twa ku vava loko ku gandlanyisiwa rivanti ra moxha wa yena.	(1)

[30]

XIVUTISO XA 2

Khorombi Ndzwambi a a ri eku gangiseni ka Fanisa Makolo loyi a a n'wi rhandza hi mbilu ya yena hinkwayo. Fanisa na yena a a titwa embilwini leswaku a a rhandza Khorombi kambe a swi n'wi tikela ku byela Khorombi leswaku na yena wa n'wi rhandza. Fanisa a a dzumbela ro hlamula hi ndlela leyi a yi nga hlamuli leswi a swi kombela hi Khorombi. Kambe Khorombi a nga helangi mbilu kumbe ku lan'wa, u lo sikisela a kombela rirhandzu eka Fanisa.

[10]

A hi xiyi makorekele ya nkomiso.

Xivutiso 2. Nkomiso	Vundzeni	:	06
	Ririmi	:	02
	Ntsengo / mpimo:		02

or 2 marks per fact.

XIVUTISO XA 3

3.1	Riviti-nkatsano.	(1)
3.2	Loko munhu a nga ri na mhaka na miri wa yena.	(3)
3.2.1	Xitlhelelo.	(1)
3.3	Endzhaku ka loko va <u>hudurile</u> minkumba ya yena va n'wi chele hi mati leswaku a ta hatla a pfuka.	(3)
3.4		
3.4.1	21 dyi-	
3.4.2	6 ma-	
3.4.3	10 ti(n)-	
3.4.4	1(a) –	4x2=(8)
3.5.1	xisweswisweswi / ximanjhemanjhe.	
3.5.2	biha.	
3.5.3	khumisa.	
3.5.4	pfula	
3.5.5	sungula.	5x1=(5)
3.6	Ndlela leyi a yi anamile kambe se yi <u>khumisa</u> hi nhova leyi milaka lomu matihelo ka yona.	(3)

- 3.7 I mune. Ximumu; Ximun'wana; Xixika; Xixikana. (5)
- 3.8
- 3.8.1 nhloko.
- 3.8.2 dzaha.
- 3.8.3 tswala (3)
- 3.9 Etihubiyeni. Etihubiyeni ta vantima ku hundzuriwe ndhawu yo sweka matshopetani. 3x1=(3)
- 3.10.1 -nene.
- 3.10.2 hinkw(a)- 2x1=(2)
- 3.11 Mina ndzi ta pfa ndzi ayina loko wena wa ha hlamba miri. (3)
[40]

XIVUTISO XA 4

Loko George Bush na Saddam Hussein a va lo tshama ehansi ya vulavula va kombisana mavonele ya vona hi leswi va swi ehleketaka, nyimpi a yi ta va yi nga vangi kona. Heyi, leswi swa hlamarisa. Hina a hi ku vanhu vo dyondzeka va tirhisa byongo kasi do, van'wana vo va tihongonyi loko ti vona lapi ro tshwuka. [20]

TIMAKISI HINKWATO: 100